

713/9-23.IV.1949-III-N/Ch.

Budoucí vývoj města Mostu,
vzhledem k plánovanému těžení
uhlí SHD v prostoru Mostu.

23. dubna 1949.

Titl.

Krajeký národní výbor
plánovací referát

v ú s t ě n / l a b e m .

Rada místního národního výboru v Mostě je si plně vědoma významu našeho kraje pro hospodářskou situaci celého našeho státu, a s tím související ubytování potřebných pracovních sil, přikročila již v r. 1945 k zadání a vypracování regulačního plánu pro město Most, aby tak usnadnila plánovanou výstavbu města Mostu, čímž měl být zdolán hlavní úkol tehdejší doby t.j. ubytování pracovních sil. Regulační plán byl zadán ing. arch. Kuthanovi a ing. Novotnému z Prahy, kteří s největší péčí ihned k jeho zpracování přikročili.

Vzhledem k chaosu tehdejší doby a vzhledem k tomu, že stavební úřad neměl téměř žádných pokladů nutných k vypracování regulačního plánu, přistoupili plánovači ke zkoumání názorů o budoucnosti a rozvoji města Mostu a to nejen po stránce zachování tohoto městského útvaru jakožto starého historického sídliště, ale i jako důležitého střediska průmyslového. Když převládá názor, že zachování města a další jeho výstavba jest ve všech hledisek odůvodněna, bylo přikročeno k vypracování urbanistického průzkumu, pořizování upravitelského náčrtu, směrného plánu a později plánu detailního a to již v lednu 1946.

Poněvadž v této době nebyly k dispozici žádné oblastní plány, bylo nutno provést i určitý krajový průzkum, z něhož vyplynula první řešení komunikační, z něhož po doplnění průzkumem klimatickým vzniklo řešení osídlovací. V této době započala již také práce zemského plánovacího referátu na plánu oblastním, jehož vypracováním byla pověřena zvláštní skupina architektů, za vedení oblastního plánovače. Plán oblastní byl dohotoven, a ZNV v Praze projednán v první polovině r. 1947 a byly v něm již jasné vymezeny plochy pro určité sektory hospodářského života t.j. průmysl, plochy určené pro dolování, plochy pro obytné budovy stá. a dále byla v něm již stanovena dopravní síť.

Ve shodě s tímto oblastním plánem vypracovali projektanti regulačního plánu nové náčrtky regulačního plánu, v nichž jako hlavní hranice mezi územím zastavitelným a těžebním byla dána linie souhlasící asi s průběhem trasy Stalinovy třídy. Na západ a jihozápad od této trasy byly stávající plochy vyhrazeny ku zastavění a to pro zastavění dnešní, či budoucí. Nutno konstatovati, že tato hranice čára nesledovala aniž již čáru výchozu uhlénné slouje.

Na základě takto získaných skutečností a pořízení náčrtů upravnovacího plánu bylo přikročeno k návrhu detailních upravnovacích plánů pro osadu "Zdář Báb", které u projektantů objednaly přímo SHD a které s celkovým náčrtem byly dokonale obeznámeny. Tento dílčí regulační plán byl bez jakýchkoliv námitek býv. zemským národním výborem v Praze schválen.

Po vybudování osady "Zdář Báb" bylo přikročeno k vypracování detailního regulačního plánu pro vzorné sídliště pod Žateckou tř. Návrhy tohoto sídliště byly ve čtyřech alternativách veřejně vyvěšeny v Mostě a firmy Baťa v nahlédnutí a nebylo proti nim ze žádné strany podáno námitek. Po jejich odborném projednání byl na základě těchto čtyřech alternativ vypracován definitivní podrobný upravnovací plán vzorného sídliště v měřítku 1:1000. Tento plán byl opět veřejně vyloučen a po té předložen, vzhledem k tomu, že nedošlo opět žádných námitek, plánovacímu referátu ku schválení. Tento plán byl schválen výšším ZNV v Praze se dne 7. ledna 1948 a bylo proto přistoupeno k vypracování plánů stavebních pro jednotlivé objekty a příslušných projektů komunikačních, vodovodu, kanalizace, jakož i projektů veřejných budov. Všechny plány tyto jsou ku dnešnímu dni úplně dohotoveny. S výstavbou tohoto sídliště bylo započato již v r. 1948, takže ku dnešnímu dni jest rozestavěno 10 dvoupatrových činžovních dvojdomků.

Ku konci r. 1948 SHD nově prozkoumalo čáru výchozí aleje v prostoru vzorného sídliště a po určité korekci této čáry v neprospěch sídliště podaly proti výstavbě tohoto sídliště neoficiální a jen ústní námítky u ZNV v Mostě. Tyto námítky byly sděleny okamžitě plánovacímu sídliště s příkazem, aby tato záležitost byla ihned projednána znova u oblastního referenta ZNV. Při této příležitosti bylo jim sděleno, že tato záležitost jest zemským plánovacím referátem považována za projednanou a schválenou a že o námitkách nebude již třeba nyní uvažovati nejen pro jejich opožděnost, ale i proto, že by zasahovaly do rozhodnutí učiněných při zpracovávání oblastního plánu.

V dubnu 1949 při projednávání stavebního obvodu v tomto prostoru, jakož i při projednávání přístaveb ke stávající nemocnici v tomto ohrančeném prostoru, přednesly SHD znovu požadavek, aby jim bylo umožněno dolování v okolí hřbitova, nemocnice a v části prostoru vzorného sídliště a požadovaly dokonce, aby stavební práce prováděné ve vzorném sídlišti byly zastaveny.

Vzhledem k tomu, že výstavba kanalizace a vodovodu pro toto vzorné sídliště byla zahájena na r. 1949 do SLP a s vlastními pracemi mělo být v první polovině dubna 1949 započato, obrátil se sice ní národní výbor s celou touto záležitostí ku krajskému plánovacímu referátu v Ústí n./Labe s požádáním, aby celá záležitost byla určitým způsobem vyřešena. Při této příležitosti byla jasně tlumocena zástupci ZNV ochota vyhověti požadavku SHD v rámci rozumných možností při čemž byla zdůrazňována okolnost, že výstavba musí být v určité části podle plánu provedena v r. 1949 a že bude proto nutno okamžitě rozhodnouti. Vzhledem k tomu, že nebylo možno docílit u ZNV v Ústí okamžitého rozřešení této záležitosti, rozhodl se ZNV v Mostě svolati na den 28. dubna 1949 zvláštní poradu všech, na celé věci zainteresovaných zájemců, k níž byl pozván i zástupce státního plánovacího úřadu v Praze, aby tak snad došlo ku konečnému rozhodnutí, a poskytnouti možnost ZNV v Mostě splniti stanovené úkoly v SLP. Ani však při této poradě nedošlo k dohodě pro odpor zástupců SHD, takže výsledek celé porady

bylo umeslení předati celou záležitost vyšším místům, případně i vládu k rozhodnutí. Při této poradě bylo konstatováno, že hodnota uhlí, nacházející se v tomto prostoru nevytváří hodnoty nacházející se na povrchu a že by bylo naprosto nehespodárné v této části města otevřít povrchový důl. Rovněž ta okolnost, že otevření povrchového dolu ještě v období této pětiletky přinejmenším v sousedství stávající nemocnice jest naprosto v rozporu se stávajícími předpisy, nehledě ku stíženým pracovním podmínkám v těsné blízkosti zamýšleného dolu se nacházejícího pivovaru a průmyslové školy.

S hlediska MNV a současně s hlediska plánovacího nelze souhlasiti s tím, aby v těsném sousedství hřbitova, nemocnice, pivovaru, prům. školy a v sousedství za okupace postavených činžovních domů, byl otevřen povrchový důl, neboť otevření dolu v samém srdci zastavěného území na rozhraní města starého a nového, znamenalo by úplné rozrušení celého plánovaného útvaru města a mělo by zdravotní stránce nedozírné následky. Město Host leží v kraji, který již dříve provozem jest těžce poškozen zplodinami důlního provozu a po klimatickém rozboru bylo prokázáno, že jedině plochy od starého historického jádra města na jih, mají vhodné podmínky pro osídlování. Tyto plochy leží v zásvětí ze vrchy Kněvínem a Širokým vrchem a jsou plně k jihu otevřeny. Z těchto důvodů byla situována celá nová zastavěná část tohoto prostoru. Záměrný plánovací referát projednaný oblastním plánem a v jeho linii projektaanty navržený "Záměrný plán města Hostu" počítá dokonce i se zachováním starého historického města až ku Stalinově tř., která část po provedené asanaci by mohla vyhovovati i nadále svému účelu.

Ježto zástupci SND při poradě dne 22. t. m. a MNV v Hostě vyslovili názor, že hodlají sbourati i starou část města, podotýkáme, že není možno nahraditi na povrchu se nacházející obytné budovy objekty novými, jichž jest bespodmínečně zapotřebí, má-li průmysl ve zdejších kraji prosperovati. Proti tomuto úmyslu mluví i ta skutečnost, že toto krajevé centrum má historicky cenné stavební objekty z různých slohových dob v úrodné době neuhrazené a samo o sobě tvoří charakteristický celek středověkého původu. Připravovaný historicko-kulturní průzkum města jasně a podrobněji prokáže tuto okolnost. Naproti tomu část města za Stalinovou tř., jež jest stavebně zachevalou, leží v pásmu zasaženém již kouřovou clonou a proto MNV v Hostě ve shodě s oblastním plánem nepovažuje tuto za ideální pro ubytování pracujících a nemá proto námitek proti jejímu sbourání.

Zřízení povrchového dolu vedle nemocnice a hřbitova úplně by znamenalo provedení navržené hlavní komunikační sítě městských okrahů a přivedlo by značné stížení a odkanalizování města jako celku. Při poradě zástupci SND navrhované pouhé přepracování části navrhovaného sídliště nezaměřilo by všem těmto záležitostem otevření dolu vyvetřujícímu a vyvolalo by vlastně přepracování celého "Záměrného plánu města Hostu". Znamenalo by tedy otevření dolu v této části města katastrofální zasažení vývoje města v době přítomné i budoucí a nelze proto s hlediska MNV i s hlediska urbanistického se s tímto počínáním smířiti. Podle předloženého třebního plánu SND samyšeji tyto otevřít tento povrchový důl již konce pětiletky, čímž by pravděpodobně byla vyřazena z provozu nemocnice a zcela uredit by musel býti sříšen nový centrální hřbitov. Dokud nebude vybudována nová nemocnice, což podle vyjádření min. techniky není myslitelné do 15ti let a dokud nebude postaven nový centrální hřbitov nemůže MNV připustiti dolování v tomto prostoru.

Po uvážení všech okolností MNV v Mostě navrhuje, aby Krajský národní výbor rozhodl.

1./ zda dojde k vyrubání uhlí po Mostě a tím k přesunutí celého Města jižním a jihovýchodním směrem, nebo

2./ zda má dojít pouze k vyrubání uhlí v části města určené oblastním a "Záhrným plánem města Mostu" t.j. až po Stalinovu tř.

V případě, že bude rozhodnuto podle add.1./ navrhujeme, aby se vedle sídliště kterou zamýšlí SHD vydolovati se prozatím nedolovalo ale i nestavělo a byl v této části zřízen zelený pás. Bude-li později z národohospodářských důvodů nutné aby došlo již k vyrubání této sloje, bude do té doby postavena nejen nová nemocnice a centrální hřbitov, ale hlavně i nové bytové jednotky v novém prostoru města a tím bude zajištěno ubytování pro zdejší kraj tak důležitých pracovních sil.

Předseda míst.nár.výboru:

Tech.a plánovací referent: